

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

331.88

4-21

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

||||| Ա. Ս. Խ. Հ. |||||

ԿՈԼԽՈՋՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԻՆՆ Ե 5 Կ.

331.88

4-21

և

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ա. Ս. Խ. Շ. ԿՈՒԽՈՋՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կոլլեկտիվացման զարգացման, կոլխոզների ամրապնդման և աշխատանքի արտադրողականության ամենամեծ վերելքի խնդիրները պահանջում են լայնորեն ծավալել կոլխոզնիկ մասսաների ինքնագործունեությունը և ինքնաքննադատությունը, զարգացնել նրանց արտադրական նախաձեռնությունը:

Լայն մասսաներին — կոլխոզի անդամներին կոլլեկտիվ տնտեսությունների զարգացմանն ու ամրապնդմանն ակտիվ մասնակցություն գրավելու հիմնական ձևն արտադրական խորհրդակցությունն է:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Արտադրական խորհրդակցությունների գլխավոր անելիքներն են՝ ամեն կերպ լավացնել կոլլեկտիվ տնտեսությունները, բարձրացնել աշխատանքի արտադրողականությունը, մեծացնել

Напечатано в гостипографии
„Красный Восток“
АЗПОЛИГРАФА ВСНХ
Баку, Карантинная, 84.
Главлит 1012. Стат-формат Б.
Заказ 2457. Тираж—2500

2457

14852-17

անտեսուելթյան ապրանքայնությունը, պաշտարե
կոլխոզի աշխատանքային գիտցիպլինայի համար,
մշակել և հետեւել վոր ժամանակին կատարվեն
արտադրական ու աշխատանքային պլանները,
իրագործել ապրամիջնումը, կոլխոզ գրավել
բատրակ, չքավոր և միջակային մասսաները:

Ըստ առանձին ճյուղերի՝ արտադրական խոր-
հրդակցությունների աշխատանքը տարվում է, մո-
տավորապես, հետեյալ հարցերի վերաբերմամբ.

ԴԱՇՏԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ա) ժամանակին նախապատրաստել և տա-
նել հիմնական գյուղատնտեսական աշխատանք-
ները, այսինքն՝ հողի նախապատրաստությունը,
վոռոգման սխեման մաքրումը, նորոգումը և
նախապատրաստումը, ինվենտարի նորոգումը և
լրացումը, սեբմերի գտումը և ախտահանումը,
բանվորական ուժի կազմակերպումը, առանձին
կուլտուրաների ցանքսի իրագործումը, 'ժամա-
նակին քաղհանելը, նոսրացնելը (սեյրակացնելը),
կուլտիվացիան և այլ խնամք ցանքսերի վերա-
բերմամբ, բամբակաքաղը, մյուս տեխնիքական
և հացահատիկային բույսերի հավաքումը, հա-
ցամթերումների ժամանակին կատարումը և
բամբակի ու այլ տեխնիկական բույսերի կո-
պերացիային հանձնումը և այլն.

բ) աշխատանքային պլանների կատարման
ժամակետներն ու լավ վորակը.

գ) ցանքսային տարածությունների լայնա-
ցումը.

դ) տեխնիկական բույսերի և բանջարանոց-
ների զարգացումը.

յե) լավացրած ցանքսափոխություն, ազնվա-
ցեղ ցանքսեր մոցնելը, հողի մշակման լավաց-
րած ձևեր գործադրելը և այլն.

զ) ապահովել ցանքսերը սարայներով, շտե-
մարաններով, ծխախոտը—չորացնելու սարայ-
ներով, գյուղատնտեսական մեքենաները և գոր-
ծիքները—ծածկելով և այլն:

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ա) անասունների թիվը քանակությամբ
ավելացնելը և տեսակները վորակով լավացնելը:

բ) կոլխոզային համայնացրած հոտերը լրա-
ցնելը մթերատու անասուններով,

գ) ազնվացեղ բեղմնավորողներ ձեռք բերե-
լը (վորձաձիեր, բուղաներ, վորձ խոզեր և այլն).

դ) Մայուզմյասոյի մթերած մորթելու ա-
նասունները կոլխոզներում ժամանակավորապես
պահելը.

յե) Չոռմիխում մի իրագործումը.

զ) ուղիղ կերակրելու գործի կազմակերպումը, կերի սիլոսացումը. կեր ավոդ սաքածու-թյունների մեծացումը.

ե) մեկտրացիա և հանդերի ու խոտահարքների հասարակ բարելավումները.

ը) բարելաված անասնատներ, գոմեր, վոչ-խարանոցներ, խոզանոցներ, թռչնանոցներ շինելը.

թ) անասնաբուժական ապրանքային արտադրանքի կոլլեկտիվ մշակման կազմակերպումը և կոոպերացիային վաճառելը (շարժական յուղապանրագործարաններ, կաթ հավաքելու կետեր այլն).

ժ) ապրանքային-մթերալին անասունների (խոշոր յեղջերավոր կաթնատու անասուններ, վոչխարներ) ամենամեծ չափով համալսացումն ու կոլլոպներում բարձր ապրանքային կաթնատու և վոչխարաբուժական հոտեր ստեղծելը:

ԱՅԳԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԽԱՂՈՂԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ա) նոր այգիներ և խաղողի բաղեր տնկելու պլանների քննությունը.

բ) նոր այգի և խաղողի բաղ տնկելու տարածության նախապատրաստումը.

գ) նոր զգվող այգիները և հների լրացումն ապահովել տունկերով.

դ) տածառով (ամանեղեն) և համապատասխան շենքերով ապահոված լինելու հարցը.

յե) այգիների և խաղողի բաղերի խնամքն ու բժշկությունը:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ա) աշխատանքի բաժանումը կոլլոպների կերի միջև ու աշխատելու որերի քանակը ամեն մի կոլլոպնիկի-ծխի հասցնելը.

բ) բանվորական ուժի ավելցուկը և պակասումը.

գ) կոնանց և դեռահասների աշխատանքի ոգտագործումը.

դ) ուրիշ տեղ աշխատանքի գնալը և բեռնակրությունը.

յե) բրիգադների կազմակերպումը.

զ) աշխատանքի նորմացումը.

ե) կտորով աշխատանքի (սղելը) մուծումը.

ը) աշխատանքի հաշվեառի գնահատումը— աշխատանքային որերով.

թ) պրեմիա տալու և տուգանումների սիստեմ մտցելը.

ժ) աշխատանքային դիսցիպլինա.

ժա) բերքի և յեկամուտների բաշխումը և այլն:

Արտադրական խորհրդակցությունների առաջ դրված խնդիրները լուծելու հիմնական ուղին է՝ կոլխոզնիկներին լայնորեն քաշել խորհրդակցությունների աշխատանքին, նրանցից հաստատակամ ակտիվ-մարտիկներ պատրաստել, վորոնք կարող լինեն ամեն կերպ պայքարել կոլխոզների ամրապնդման և զարգացման համար, կոլխոզային շինարարության ճամբին պատահող դժվարությունները հաղթահարելու համար:

Բոլոր թված միջառումներն իրագործելու համար անհրաժեշտ է ամենամեծ չափերով ծավալել սոցմրցումն ու հարվածայնությունը: Այդ նպատակով արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպում են հարվածային բրիգադներ, դրանց մեջ են դրավում կոլխոզի բոլոր անդամներին (մանավանդ կանանց), ստուգում և քննում են հարվածայինների աշխատանքի արդյունքները, հարվածայինների և կոլխոզի անդամների ամբողջ ուշադրությունն ուղղում են աշխատանքի վորակի լավացմանը, արտադրական ու աշխատանքային պլանների կատարմանը և դերակատարմանը:

Արտադրական խորհրդակցությունները կազմակերպում են նաև սոցմրցում կոլխոզնիկների միջև, սովխոզնիկներին է արտադրական ձեռ-

նարկների հետ, մշակում են սոցմրցման պայմանադիրը և խիստ հետևում են նրանց իրագործմանը:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Կազմակերպվում են ընդհանուր-կոլխոզային արտադրական խորհրդակցություններ, իսկ խոշոր կոլխոզներում նաև առանձին ճյուղերում:

Արտադրական խորհրդակցության անդամ են լինում՝ վարչության անդամները, ճյուղերի վարիչները, վերատուգիչ հանձնաժողովի անդամները, բրիգադիրները և ամբողջ կոլխոզային ակտիվը:

Արտադրական խորհրդակցությանը կարող են մասնակցել նաև շրջապատի անհատականները (բատրակ-չքավոր և միջակային մասսաները):

Յեթե կոլխոզը գտնվում է սովխոզի մոտ կամ մեքենատրակտորային կայանի գործունեության ռայոնում, անհրաժեշտ է կոլխոզի արտադրական խորհրդակցությանը զբաղվել սովխոզի և մեքենատրակտորային կայանի բանվորներին ու վարչական-տեխնիկական աշխատողներին, նույնպես էլ կոլխոզնիկները պետք է մասնակցեն սովխոզների և մեքենատրակտորային կայանների արտադրական խորհրդակցություններին:

Խոշոր կոլխոզներում, բացի ընդհանուր կոլխոզային արտադրական խորհրդակցություններից՝ կարող են կազմակերպվել նաև առանձին ճյուղերի խորհրդակցություններ:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՇՐԱՎԻՐՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

Արտադրական խորհրդակցությունները պետք է կանոնավոր կերպով աշխատեն՝ գումարվելով հաստատապես նշանակված ժամկետներին:

Առանձին դեպքերում, յերբ շտապ կերպով պահանջվում է վորևե հարց վճռել, արտադրական խորհրդակցությունները կարող են հրավիրվել ամեն մի օր:

Ընդհանուր կոլխոզային խորհրդակցությունը հրավիրվում է ամսական մեկ անգամից վոչ պակաս, իսկ ճյուղայինը— 2 անգամից վոչ պակաս:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

Արտադրական խորհրդակցությունները ոժանդակ որդաններ են՝ կոլխոզների վարչությունների արտադրական գործունեյության վերաբերմամբ:

Արտադրական խորհրդակցությունը — խորհրդակցական կազմակերպություն է. դրա հա-

մար ել թե ընդհանուր կոլխոզային և թե ճյուղային արտադրական խորհրդակցությունների վորոշումները քննվում են կոլխոզի վարչության կողմից և կյանքում իրագործվում են վերջինիս ցուցմունքով:

Կոլխոզի վարչությունը պարտավոր է արտադրական խորհրդակցությունների վորոշումները քննել յերեք օրվա ընթացքում, իսկ շտապ դեպքերում— մի օրվա մեջ:

Կոլխոզի վարչության կողմից հաստատված արտադրական խորհրդակցությունների առաջարկները պետք է անմիջապես իրագործվեն կյանքում: Նրանց կատարումը պետք է առանձին հաշվի առնվի:

ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ընդհանուր կոլխոզային խորհրդակցությունը հրավիրվում է վարչության նախագահի կամ նրա տեղապահի կողմից:

Ճյուղային արտադրական խորհրդակցությունները հրավիրվում են ճյուղի վարիչի կողմից:

Արտադրական խորհրդակցությունների վորոշումների կատարման վերաբերմամբ վերահսկողությանը հանձնվում է կոլխոզի հանձնաժողովին. իսկ խորհ-

« Ազգային գրադարան

